Operationele instrumenten voor hervestiging

euaa
EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM

Praktische gids voor het plannen en houden van hervestigingsinterviews

2022

Het Asielagentschap van de Europese Unie of personen die namens het EUAA optreden, zijn niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel van de volgende informatie wordt gemaakt.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2022

PDF ISBN 978-92-9487-073-5 doi:10.2847/233826 BZ-06-22-118-NL-N

© Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA), 2022

Omslagillustratie: Irina_Strelnikova, © iStock, 2021

Overname met bronvermelding toegestaan. Voor gebruik of reproductie van foto's of ander materiaal waarvan het auteursrecht niet bij het EUAA berust, moet rechtstreeks toestemming aan de rechthebbenden worden gevraagd.

Inleiding tot deze gids

De informatie in dit instrument is geenszins uitputtend, maar omvat een bundeling van richtsnoeren en praktische tips over het plannen en houden van hervestigingsinterviews[1]. Het doel is de lidstaten van de Europese Unie en geassocieerde landen te ondersteunen in hun operationele werkzaamheden op het gebied van hervestiging.

Wat is het doel van deze gids?

Deze praktische gids is bedoeld als een beknopt naslagwerk en checklist voor behandelende hervestigingsambtenaren bij de voorbereiding en uitvoering van selectie-interviews. Het doel is bij te dragen aan meer kennis over hoe u hervestigingszaken beheert en aanpakt en behandelende ambtenaren uit te rusten met een adequaat instrument om de hervestigingsinterviews voor te bereiden.

Waarom is dit instrument ontwikkeld?

Er is een aantal bestaande publicaties over hervestiging, en dit zijn zeer waardevolle instrumenten voor opkomende en bestaande hervestigingslanden. Sommige hiervan vindt u in het overzicht hierna. Deze praktische gids is bedoeld als aanvulling op bestaande documenten; hij bevat gedetailleerde en praktische informatie over minder goed ontwikkelde aspecten van hervestigingspraktijken. Hierbij wordt met name aandacht besteed aan hoe u u voorbereidt op een hervestigingsinterview en hoe u dit interview houdt tijdens een selectiemissie.

Wat staat er in dit instrument?

Deze praktische gids biedt een overzicht van veelgebruikte procedures bij het onderzoeken van hervestigingszaken door middel van interviews in een land van eerste opvang. Er is hierbij vanuit gegaan dat interviews worden gepland en uitgevoerd in samenwerking met UNHCR. De gids bestaat uit vier delen die zo zijn opgezet dat ze behandelende hervestigingsambtenaren helpen bij het voorbereiden en houden van interviews en om daarmee samenhangende uitdagingen het hoofd te bieden. Er wordt advies gegeven in de vorm van checklists en richtsnoeren, die kernpunten, aanbevelingen en praktische instrumenten bevatten voor de verschillende stappen van de selectie-interviews.

Voor wie is dit instrument bedoeld?

Deze gids is voornamelijk bedoeld om behandelende hervestigingsambtenaren te ondersteunen bij het voorbereiden van een hervestigingsinterview in een land van eerste opvang. Hij is nuttig voor zowel behandelende ambtenaren met geen of weinig ervaring met hervestigingsselectiemissies, als voor behandelende ambtenaren met hervestigingservaring die hem als

([1]) Dit instrument is oorspronkelijk ontwikkeld in het kader van het project *Facilitating Resettlement and Refugee Admission through New Knowledge* (EU-FRANK) (Faciliteer Hervestiging en Toelating van Vluchtelingen via Nieuwe Kennis). Het project is gefinancierd door het Europese Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) onder leiding van de Zweedse migratiedienst. Als onderdeel van het overdrachtsproces vanuit EU-FRANK heeft EUAA een kwaliteitsborgingsonderzoek naar de operationele hervestigingsinstrumenten uitgevoerd die binnen dit project waren ontwikkeld.

geheugensteuntje in hun werk kunnen gebruiken. Hij kan worden beschouwd als een instrument voor zelfevaluatie of kwaliteitsbeoordeling, en kan van belang zijn voor actoren die betrokken zijn bij het voorbereiden of het screenen van hervestigingszaken.

Welke andere opleidingsinstrumenten en bronnen kunnen daarnaast worden gebruikt?

Deze gids moet worden gezien als een aanvulling op andere beschikbare instrumenten, zoals de Praktische gids voor het plannen en uitvoeren van selectiemissies[checken??] en de checklist daarbij. Raadpleeg voor meer informatie hierover:

- Praktische gids van het EASO: het persoonlijke interview, 2014, http://www.euaa.europa.eu/sites/default/files/public/EASO-Practical-Guide-Personal-Interview-EN.pdf
- UNHCR, Field Handbook for the Implementation of UNHCR BID Guidelines, 2011, https://www.refworld.org/docid/4e4a57d02.html
- Hoofdstuk 7, UNHCR Resettlement Handbook, 2011, www.unhcr.org/protection/resettlement/3d464ee37/unhcr-resettlement-handbook-chapter-7-basic-procedures-follow-processing.html
- UNHCR, Managing the Stress of Humanitarian Emergencies, August 2001, http://www.refworld.org/docid/4905f1752.html
- UNHCR, RLD4 – Interviewing Applicants for Refugee Status, 1995, RLD4, https://www.refworld.org/docid/3ccea3304.html

Praktische gids voor het plannen en houden van hervestigingsinterviews

Wanneer UNHCR vluchtelingen heeft geïdentificeerd die behoefte hebben aan hervestiging en hun zaken heeft voorgelegd aan een land van hervestiging, wordt de beslissing om vluchtelingen voor hervestiging te accepteren genomen door de autoriteiten van het land van hervestiging. Sommige landen voeren selectiemissies uit in het land van eerste opvang, terwijl andere zaken onderzoeken via dossierselectie of interviews op afstand. Er zijn ook landen die een combinatie van deze manieren gebruiken. Tijdens een selectiemissie worden interviews met vluchtelingen ter plekke in het land van eerste opvang gevoerd. Een selectiemissie vereist in het algemeen een zorgvuldige planning, waarvan de aspecten beschreven zijn in de Praktische gids voor het plannen en voeren van hervestigingsinterviews. Deze praktische gids besteedt met name aandacht aan het belangrijkste onderdeel van een selectiemissie, namelijk het selectie-interview. Hij beschrijft de overwegingen die iemand in gedachten moet houden wanneer hij zich voorbereidt op een selectie-interview en wanneer hij het interview voert in het land van eerste opvang.

HOOFDSTUK 1: SELECTIE-INTERVIEWS VOORBEREIDEN – EEN LEIDRAAD

Selectie-interviews

Het doel van een selectie-interview is het onderzoeken van factoren die verband houden met de behoefte aan internationale bescherming en de behoefte aan hervestiging. Sommige landen hebben aanvullende criteria op basis van hun nationale context. Factoren als medische of specifieke behoeften en kwetsbaarheden kunnen in het interview ook verder worden verkend; daarnaast kan de gezinssamenstelling worden bevestigd, evenals achtergrondinformatie zoals de verblijfplaats. Het kan ook nodig zijn onderwerpen aan te kaarten die verband houden met uitsluiting. Tijdens het interview kunnen ook verwachtingen worden gedeeld en kunnen vluchtelingen de gelegenheid krijgen om vragen te stellen.

Landen van hervestiging kunnen verschillende doelen hebben met hun selectie-interviews. Sommige landen gebruiken het selectie-interview als een gelegenheid om informatie te verzamelen die de integratiecapaciteit van de ontvangende gemeenschap voor wat betreft het ondersteunen van vluchtelingen met specifieke behoeften en kwetsbaarheden, versterkt. Sommige landen van hervestiging beoordelen ook aspecten die verband houden met het vermogen of de bereidheid van de vluchteling om in een nieuw land te integreren. Het is van belang dat de vorm, de inhoud en de reikwijdte van de selectie-interviews duidelijk zijn, en dat er overeenstemming moet zijn over de protocollen voor het voeren van dergelijke interviews.

UNHCR legt een zaak over het algemeen voor in de vorm van een registratieformulier voor hervestiging (Resettlement Registration Form (RRF)), dat negen onderdelen bevat, waaronder biometrische gegevens, informatie over het asielverzoek, en informatie over de behoefte aan hervestiging. Het belangrijkste doel van het interview is vaak om de asielaanvraag en de behoefte aan hervestiging vast te stellen.

Staten hebben verschillende praktijken als het gaat om de inhoud van hun hervestigingsinterviews. Ze kunnen uit verschillende delen bestaan, zoals:

- een deel waarin vragen worden gesteld over de behoefte aan internationale bescherming (persoonlijke achtergrond van de vluchteling, feiten over vervolging, vrees voor terugkeer, enz.);
- Een deel waarin vragen worden gesteld over de individuele omstandigheden en behoeften die van belang kunnen zijn voor het toekomstige leven in het land van hervestiging (opleidingsniveau, werkervaring, gezondheidssituatie, medische behoeften, enz.).

Sommige landen van hervestiging besteden een flink deel van het interview aan het bespreken van de verwachtingen, zowel van de zijde van de vluchteling als van de zijde van het land van hervestiging. De uitkomst van dergelijke gesprekken kan van invloed zijn op de beslissing van de vluchteling én van het land van hervestiging of zij door willen gaan met de hervestiging.

Aangezien de doelstellingen van een selectie-interview in het kader van een hervestigingsmissie verschillen van de doelen van een persoonlijk interview in het kader van een nationale asielprocedure, is het van belang het team dat de interviews voert, heldere instructies te geven over hoe het interview moet worden gevoerd en wat voor informatie het dient te verzamelen.

Belang van een goede voorbereiding

Een goede voorbereiding is in het algemeen de sleutel tot een kwalitatief hoogstaand interview. Dit geldt met name voor een selectie-interview in het kader van hervestiging, aangezien selectiemissies vaak binnen een beperkte tijdsspanne worden uitgevoerd en soms onder basale omstandigheden. Omdat het interview een intimiderende aangelegenheid kan zijn voor een vluchteling, zal een goed voorbereide behandelend ambtenaar beter toegerust zijn om een sfeer te creëren waarin hij de meest relevante en accurate informatie kan overbrengen en waarin de vluchteling zich op zijn gemak kan voelen. Hoe beter de voorbereiding, hoe efficiënter het interview zal verlopen. Door een goede voorbereiding kan de noodzaak van het inwinnen van extra informatie na het interview zoveel mogelijk beperkt blijven, aangezien het gemakkelijker wordt om tijdens het interview al vast te stellen welke informatie ontbreekt, onvolledig, tegenstrijdig of onduidelijk is en dergelijke informatie direct aan te vullen of te corrigeren.

De meeste landen voeren een screening van de zaken uit voordat ze interviews voeren. Een kwalitatieve screening vooraf geeft inzicht in de concrete feiten van een zaak en een beter begrip van belangrijke details voor de praktische regelingen rond een interview. Zo zorgt u er bijvoorbeeld voor dat de juiste hoeveelheid tijd aan het selectie-interview wordt toegekend, dat er een evenwichtige verdeling van de zaken onder de behandelende ambtenaren binnen het team is, dat een geïnformeerde keuze kan worden gemaakt voor een vrouwelijke of een mannelijke tolk of behandelend ambtenaar voor specifieke zaken, of dat er behoefte is aan personeel met een specifieke expertise. In sommige landen van hervestiging zou een eerste screening vooraf van zaken die worden voorgelegd door UNHCR er ook toe kunnen leiden dat een zaak wordt verwijderd en wordt vervangen door een nieuwe voorlegging. Dit maakt het proces efficiënter, want de zaken waarbij een interview heeft plaatsgehad, hebben een grotere kans op acceptatie. Het voorkomt ook dat vluchtelingen worden opgeroepen voor een interview wanneer hun vooruitzichten op hervestiging beperkt zijn, met het risico dat bij deze personen onrealistische verwachtingen zouden worden geschapen. Als een land van hervestiging toestaat dat zaken vóór de missie kunnen worden vervangen door andere, is het raadzaam voor dat land om specifieke uiterste termijnen met UNHCR overeen te komen. Dit om UNHCR voldoende tijd te geven om vervangende zaken voor te bereiden en voor te leggen, en ook het land van hervestiging nog over voldoende tijd beschikt om zich voor te

bereiden op de vervangende zaak voordat de missie plaatsvindt.

Algemene punten van aandacht

Een van de aandachtspunten is dat iedere interviewlocatie en hervestigingsoperatie weer andere uitdagingen met zich meebrengt, die van missie tot missie en van plaats tot plaats verschillen. Hoewel interviews in het algemeen gehouden worden op het terrein van UNHCR of IOM, of op ambassades, kunnen ze ook in hotels of vluchtelingenkampen worden gehouden. Ander beïnvloedende factoren kunnen omgevingsinvloeden zijn, zoals een moeilijk klimaat, geïsoleerde locaties, geen elektriciteit, internet of wifi, enz. Wifi kan van belang zijn omdat bepaalde landen in een gesloten IT-omgeving werken of eisen dat internet ter plekke goed werkt.

Een feit dat vooral aandacht verdient is dat vluchtelingen die UNHCR voor hervestiging voorlegt, geen homogene groep vormen, maar een grote verscheidenheid aan individuen vertegenwoordigen die verschillen qua onderwijsniveau, leeftijd, sekse, gezinssamenstelling, kennis van de wereld en sociaal netwerk. Ze leven in verschillende situaties en verbanden. Toegang tot technische oplossingen of diensten, zoals internet, telefoon of zelfs elektriciteit en andere praktische omstandigheden lopen uiteen van groep tot groep en van persoon tot persoon. Sommigen hebben lange tijd in vluchtelingenkampen gewoond en zijn geheel of gedeeltelijk afgesneden geweest van het sociale leven, terwijl anderen in stedelijke gebieden wonen, veel weten over andere landen en ervaren zijn in het reizen naar en bezoeken van verschillende delen van de wereld. Deze en veel andere factoren zorgen ervoor dat er verschillen ontstaan in hoe individuen omgaan met de interviewsituatie en in de manier waarop zij informatie opnemen en interpreteren. Dit heeft gevolgen voor wat voor problemen naar boven zullen komen in de communicatie met hen en hoe het missieteam het kader schept voor goede communicatie. In verband hiermee is het van belang de setting en de inhoud van de informatie, evenals de manier waarop vragen worden gesteld, zoveel mogelijk aan te passen aan de achtergrond van de individuen.

Het houden van hervestigingsinterviews kan ook zwaar zijn voor de behandelende ambtenaren. Selectiemissies kunnen hectisch zijn, werkdagen zijn lang, en hervestigingsinterviews worden soms gehouden onder grote tijdsdruk en basale werkomstandigheden. Het luisteren naar vluchtelingen die vertellen over daden van vervolging, verlies, mensenrechtenschendingen, geweld en zelfs foltering die zij hebben meegemaakt, kan ook emotioneel belastend zijn voor behandelende hervestigingsambtenaren, vooral als het interviewschema is volgepland. Een goed voorbereide behandelend ambtenaar zal beter met deze omstandigheden kunnen omgaan. Zowel praktische als mentale voorbereidingen kunnen persoonlijke stress verminderen en behandelende ambtenaren helpen beter om te gaan met onvoorziene gebeurtenissen die tijdens een selectiemissie kunnen optreden.

Inwerken in de zaak

Het registratieformulier voor hervestiging (Resettlement Registration Form (RRF))

Voorafgaand aan een selectiemissie stelt UNHCR de RRF ter beschikking aan het land van hervestiging. Overige beschikbare, aanvullende documentatie wordt meestal op verzoek aangeleverd. De RRF dient als een belangrijk instrument van UNHCR om de behoeften van individuele vluchtelingen aan een land van hervestiging te presenteren. Een RRF van hoge kwaliteit is essentieel om een hoog acceptatieniveau van hervestigingszaken te waarborgen.

De RRF is vaak het belangrijkste of enige beschikbare document in een hervestigingszaak. Voor iedere hervestigingszaak wordt één RRF ingevuld, dat gegevens over alle gezinsleden bevat die samen hervestigd moeten worden. In iedere RRF of voorlegging wordt aangegeven wie als de hoofdaanvrager moet worden beschouwd en wie gezinsleden van deze persoon of afhankelijk van deze persoon zijn. De informatie in de RRF omvat onder andere gegevens over de achtergrond van de vluchtelingen, de gezinssamenstelling, het asielverzoek, en aspecten die betrekking hebben op uitsluiting en specifieke behoeften. Het formulier bevat ook de analyse van UNHCR van de noodzaak van hervestiging en een uitgebreid overzicht van zowel het asielverzoek als van de vaststelling van de vluchtelingenstatus die UNHCR heeft verricht. Dankzij de RRF's die aan landen van hervestiging worden voorgelegd, hebben overheden de gelegenheid om de concrete feiten van de zaak kritisch te bestuderen en te beoordelen en om zich voor te bereiden op een persoonlijk interview.

In bepaalde operationele contexten en om grote hoeveelheden asielverzoeken vlot af te handelen, heeft UNHCR de procedures voor de vaststelling van de vluchtelingenstatus en voor hervestiging samengevoegd in één procedure. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe vereenvoudigde vorm van het verwijzingsmechanisme, dat de Identification Based Methodology (IBM) wordt genoemd. De IBM wordt momenteel gebruikt door UNHCR in het Midden-Oosten (bijv. Turkije) en Noord-Afrika (het MENA-gebied). Soms komt een IBM-formulier in de plaats van de RRF.

Identiteitsdocumenten en andere bewijsstukken verzamelen

Het is belangrijk alle exemplaren van identiteitsdocumenten en andere ondersteunende documenten te controleren en toetsen als de UNHCR die bij de verwijzing heeft gedeeld. Los daarvan moeten UNHCR of IOM de vluchtelingen vragen al hun ondersteunende documenten mee te nemen naar het interview. De overheid kan operationele partners hier instructies voor geven bij het plannen van de selectiemissie.

De zaak screenen

Taal

Het is van belang een goed beeld te hebben van de taalvaardigheden van de voorgedragen persoon om ervoor te zorgen dat vragen en antwoorden tijdens het interview correct worden geïnterpreteerd. Zo mogelijk zou ieder voorgedragen individu zijn eigen voorkeurstaal moeten kunnen spreken. Om het vertaalproces te vereenvoudigen houden veel landen van hervestiging de interviews in het Engels, en vertaalt een tolk van het Engels naar de taal van de vluchteling en weer terug.

Leeftijd

Oudere vluchtelingen en kinderen van vluchtelingen zijn inherent kwetsbaar in situaties van gedwongen verplaatsing, en het is van belang om speciale aandacht te schenken aan eventuele gevoeligheden in verband met de leeftijd van een persoon. Zaken waarbij kinderen betrokken zijn, kunnen speciaal opgeleide interviewers vereisen, en landen van hervestiging dienen te waarborgen dat voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen. Wat ouderen betreft, kan de hervestigingsambtenaar overwegen of speciale zorg en ondersteuning vereist zijn. Zo zou de hervestigingsambtenaar kunnen bekijken of speciale hulp nodig is voor personen met een beperkte mobiliteit.

Nationaliteit, etnische afkomst en religie

Afgezien van de algemene context van het land van oorsprong of het land van opvang, kan het nodig zijn speciale aandacht te besteden aan eventuele andere gevoeligheden die in de RRF worden genoemd, en die verband houden met bijvoorbeeld nationale identiteit, etnische afkomst en/of religieuze overtuiging. Vluchtelingen die tot minderheids- en inheemse groepen behoren, bevinden zich meestal in een niet-dominante positie in de samenleving waarin zij leven. Hierdoor kunnen zij het risico lopen van marginalisering, discriminatie, en misbruik, wat nog eens kan worden verergerd in een situatie van gedwongen verplaatsing.

Opleidingsniveau

Het is ook mogelijk dat hervestigingsambtenaren het interview willen aanpassen aan het opleidingsniveau van de vluchteling om ervoor te zorgen dat de vluchteling de vragen volledig begrijpt en er adequaat op antwoordt.

Gezinsleden in de voorgelegde zaak

Het is belangrijk om de gezinsstatus van een persoon in aanmerking te nemen. Maak een lijst van eventuele nauwe verwanten van ieder gezinslid dat is opgenomen in de zaak van de hoofdaanvrager. Het dossier omvat gewoonlijk echtgenoten, van de aanvrager afhankelijke kinderen (inclusief pleegkinderen en stiefkinderen), broers en zussen, en ouders.

Gekoppelde dossiers

Soms zijn afzonderlijke families met elkaar verwant en aan elkaar gekoppeld, ook al hebben ze verschillende RRF's. Als dat het geval is, dient dit te worden vermeld in hun respectieve RRF. Het is daarom van belang alle familiebanden na te lopen en te registreren. Let erop dat er gezinnen kunnen zijn die andere personen hebben opgenomen en daarvoor hebben gezorgd, zoals niet-begeleide kinderen of oudere buren, met wie zij geen bloedverwantschap hebben, maar een afhankelijkheidsrelatie die wellicht vastgesteld moet worden. In de RRF dient duidelijk te worden aangegeven of de betrokken personen verwanten hebben in het land van hervestiging, en indien dat het geval is, hun namen te vermelden, de graad van verwantschap, hun woonplaats, en zoveel mogelijk persoonlijke gegevens om identificatie te vergemakkelijken. Deze gegevens zijn in meerdere opzichten van belang, bijvoorbeeld voor veiligheidscontroles en het beoordelen van de geloofwaardigheid van een aanvraag, evenals voor voorbereidingen/keuze van huisvestings- en integratiediensten in het land van hervestiging.

BIA en BID

Zorg ervoor dat wanneer het gaat om niet-begeleide, van hun ouders gescheiden en andere kinderen die gevaar lopen en voor wie hervestiging wordt overwogen, ofwel een beoordeling van de belangen (best interests assessment (BIA)) of een bepaling van de belangen (best interests determination (BID)) beschikbaar is om de optimale uitvoering te waarborgen van het beginsel dat rekening moet worden gehouden met de belangen van het kind bij maatregelen die individuele kinderen betreffen. Een BID beschrijft het formele proces met strikte procedurele waarborgen bedoeld om het belang van het kind te bepalen bij zeer belangrijke beslissingen die van invloed zijn op zijn leven. Dit zou de adequate participatie van het kind, zonder discriminatie, moeten vereenvoudigen, besluitvormers moeten inschakelen met deskundigheid op relevante gebieden, en

alle relevante factoren moeten afwegen om tot de beste optie te komen. Zowel BID's als BIA's worden uitgevoerd door UNHCR vóór de hervestigingsselectie en dienen aan de RRF te worden gehecht. De BID is een belangrijk onderdeel waarmee een land van hervestiging rekening moet houden wanneer het de behoefte aan bescherming vaststelt van een niet-begeleid kind of wanneer het voogdijkwesties in het land van hervestiging beoordeelt. In zaken waarin problemen met de voogdij spelen, en onder bepaalde omstandigheden, kan UNHCR een BID voorleggen/indienen om te bepalen of hervestiging in het belang van het kind is. UNHCR zal altijd een BID voorleggen voor zaken waarin een kind door slechts één ouder wordt begeleid en de andere ouder weigert toestemming te geven voor het reizen. Voor landen van hervestiging is de BID de belangrijkste referentie naast het persoonlijk interview met het kind of de relevante verzorger.

Materiële feiten

Op basis van de informatie in de RRF dient de behandelend ambtenaar bij zijn voorbereiding de materiële feiten vast te stellen, dat wil zeggen feiten die verband houden met de kern van het asielverzoek. Zo nodig moet een leidinggevende worden geraadpleegd. De behandelend ambtenaar moet echter onbevooroordeeld blijven en er rekening mee houden dat tijdens het hervestigingsinterview nieuwe feiten naar boven kunnen komen.

Uitsluiting

Uitsluitingskwesties worden zorgvuldig door UNHCR onderzocht, en wanneer een individu in aanmerking komt voor internationale bescherming onder het mandaat van UNHCR wordt dat bevestigd voordat een individuele zaak voor hervestiging wordt voorgelegd. De uitsluitingsbepalingen maken deel uit van de definitie van vluchteling (vervat in artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag van 1951), en overweging van hun toepasbaarheid is een integraal onderdeel van de procedures om te bepalen of een individu in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus. Het vaststellen van mogelijke uitsluitingskwesties kan in elke fase van de hervestigingsprocedure plaatsvinden. Er kunnen zaken zijn waarin uitsluitingsoverwegingen door UNHCR zijn onderzocht. In die zaken bevat de RRF de relevante feiten evenals de juridische beoordeling die heeft geleid tot de bevinding van UNHCR dat uitsluiting niet van toepassing was. Hoewel uitsluitingskwesties zorgvuldig door UNHCR worden onderzocht en, voordat een individuele zaak wordt voorgelegd voor hervestiging, wordt bevestigd dat een individu in aanmerking komt voor internationale bescherming onder het mandaat van UNHCR, kunnen toch in een later stadium van de hervestigingsprocedure nog steeds uitsluitingskwesties naar voren komen. Dergelijke kwesties kunnen worden ontdekt tijdens de nationale controlefase op basis van de informatie in het dossier (RRF) dat door UNHCR wordt verstrekt en/of op basis van andere beschikbare informatie die tijdens de controlefase wordt verkregen, zoals informatie afkomstig van veiligheidsdiensten en/of informatie die wordt verkregen na het screenen van sociale media. In sommige zaken zullen aanwijzingen voor handelingen die mogelijk onder een uitsluitingsgrond vallen, pas in het persoonlijk interview naar voren komen.

Om gevallen van uitsluiting zo vroeg mogelijk op het spoor te komen, wordt iedereen die betrokken is bij het beheer van hervestigingszaken geadviseerd attent te zijn op mogelijke aanwijzingen hiervoor. Het is belangrijk om zoveel mogelijk informatie over de persoon in kwestie te verzamelen, zoals zijn of haar achtergrond, verblijfplaats en arbeidsverleden, familieleden, militaire dienst (indien van toepassing), politieke connecties, lidmaatschap van een groep, reisroutes en andere relevante informatie. Maak gebruik van betrouwbare informatie uit het land van herkomst ter vergelijking en referentie. Raadpleeg voor meer informatie of ondersteuning omtrent uitsluiting de Praktische gids van het EUAA: Uitsluiting. Er wordt ook verwezen naar uitsluitingsbeoordelingen in de checklist verderop in dit document.

Check beschikbare databases

Informatie in databases of op sociale media (Facebook, enz.) kan relevant zijn voor de beoordeling van een zaak. Met name aanvullende informatie of documenten over iemands identiteit, nationaliteit, gezinssituatie, persoonlijke omstandigheden, voormalige woonregio en migratiegeschiedenis zijn daar wellicht te vinden. Hoewel het van belang is informatie die via sociale media wordt verkregen, omzichtig te behandelen, kan dergelijke informatie verklaringen die bij UNHCR zijn afgelegd, bevestigen, waardoor het vertrouwen toeneemt en het interview efficiënter kan worden afgenomen. Het kan ook zijn dat informatie uit open bronnen de geloofwaardigheid van bepaalde aspecten van de hervestigingszaak ondermijnt, zodat deze grondiger bestudeerd moet worden.

Raadpleeg de relevante COI en relevante nationale richtsnoeren

Algemene kennis van de actuele situatie in het land van herkomst van de persoon, met inbegrip van de algemene politieke omstandigheden, de veiligheidssituatie en de eerbiediging van de grondrechten is van belang om het interview goed te kunnen voorbereiden, om specifieke en gerichte vragen te stellen, en om de behoefte aan internationale bescherming goed te kunnen beoordelen.

Het kan ook nodig zijn om de situatie in het land van opvang in aanmerking te nemen, aangezien er zich situaties kunnen hebben voorgedaan die relevant kunnen zijn voor de individuele beoordeling van de behoefte aan internationale bescherming en hervestiging.

In aanvulling op de COI in de RRF kan nauwkeurige en actuele COI worden verkregen uit een verscheidenheid aan bronnen als de nationale COI-eenheid, EUAA (EUAA COI-portaal), of andere relevante mensenrechtenorganisaties. Vraag, indien noodzakelijk en mogelijk, uw nationale COI-eenheid om meer informatie.

Bijzondere behoeften

Stel bij het beoordelen van dossiers en het voorbereiden van interviews bijzondere procedurele behoeften vast op grond van de specifieke omstandigheden van voorgelegde vluchtelingen. Daaronder vallen bijvoorbeeld gender, leeftijd, medische aandoeningen of een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Raadpleeg voor nadere richtsnoeren over de identificatie van personen met bijzondere behoeften het EUAA IPSN-instrument.

Medische behoeften

De medische behoeften van een individu kunnen relevant zijn voor het afnemen van het interview en moeten worden vastgesteld, bijvoorbeeld wanneer iemand gehandicapt is, zwanger (gevorderde zwangerschap of direct na de bevalling), of lijdt aan een psychische stoornis, enz. Als een zaak wordt voorgelegd die in de categorie medische behoeften valt, wordt een formulier medische beoordeling (Medical Assessment Form (MAF)) aan de voorlegging toegevoegd. Ga na of de informatie in de MAF voldoende recent en bijgewerkt is. Informatie over medische behoeften moet met respect voor de integriteit van het individu worden behandeld en mag alleen worden besproken of geregistreerd als dat relevant is voor de hervestigingsprocedure (bijv. als er sprake van is dat de behoefte van invloed is op het vermogen te vliegen of de locatie van het interview te bereiken, of als kennis ervan noodzakelijk is om het interview adequaat te kunnen voorbereiden).

Bijzondere interviewvaardigheden

Probeer te anticiperen op situaties waarin bijzondere interviewvaardigheden nodig kunnen zijn om communicatiebarrières te helpen wegnemen. Bereid u voor op het interviewen van zeer kwetsbare personen in het gezin, zoals slachtoffers van geweld (bijvoorbeeld seksueel of gendergerelateerd geweld, omdat in het interview gevoelig vragen aan de orde kunnen komen. Het is belangrijk dat dergelijke kwesties op een cultureel respectvolle, gendergevoelige en aan de leeftijd aangepaste manier moeten worden besproken. Behandelende ambtenaren moeten erop voorbereid zijn gezinsleden gescheiden van elkaar en met de nodige voorzichtigheid te interviewen.

Vertrouwelijkheid

Besteed aandacht aan vertrouwelijkheid tussen gezinsleden. Om redenen van vertrouwelijkheid worden personen normaal gesproken gescheiden van elkaar geïnterviewd.

Praktische regelingen

Ambtenaar en tolk

Om zo efficiënt mogelijk te werken zouden interviews in alle gekoppelde dossiers indien mogelijk door dezelfde ambtenaar moeten worden gehouden. Dit zou zo mogelijk ook op dezelfde dag moeten gebeuren, ofschoon hiervan kan worden afgeweken. Er moet alles aan worden gedaan om de aanvrager in staat te stellen volledig en nauwkeurig verslag te doen door een behandelend ambtenaar en tolk toe te wijzen bij wie de aanvrager zich niet bedreigd of ongemakkelijk voelt. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat iemand van een bepaald geslacht wordt gekozen. Aan verzoeken om behandelende ambtenaren/tolken van een bepaald geslacht moet zoveel mogelijk tegemoet worden gekomen. Bijzondere gevoeligheid moet aan de dag worden gelegd in de zaken van LHBTI-personen en wanneer het individu slachtoffer is geweest van verkrachting of seksueel misbruik.

Individuele interviews

Het wordt aanbevolen volwassen personen gescheiden van elkaar te interviewen. In bepaalde zaken kan het ook wettelijk verplicht of raadzaam zijn om minderjarigen te interviewen. Sommige landen van hervestiging houden een gezamenlijk interview met alle gezinsleden. Houd echter rekening met de mogelijkheid dat een persoon binnen het gezin, bijv. een vrouw die deel uitmaakt van de gezinseenheid en die niet wordt beschouwd als de hoofdaanvrager van de vluchtelingenstatus, het doelwit kan zijn geweest van vervolging en/of specifieke hervestigingsbehoeften kan hebben die verschillen van de hoofdaanvrager of andere gezinsleden. Met dat in het achterhoofd dient de interviewer er alles aan te doen om ervoor te zorgen dat alle leden van de gezinseenheid, inclusief partners en van de hoofdaanvrager afhankelijke personen, zoals volwassen kinderen, de gelegenheid krijgen om afzonderlijk geïnterviewd te worden. Alleen zó kan de interviewer bepalen of individuele leden van het gezin, naast de hoofdaanvrager, zelf ook aanspraak maken op internationale bescherming.

Duur van het interview

De duur van het interview wordt geschat op grond van de complexiteit van de zaak.

Standaardprotocol

Standaardvragen kunnen nuttig zijn voor het houden van selectie-interviews omdat op die manier wordt gegarandeerd dat alle relevante vragen worden gesteld. Er dient

echter altijd voldoende flexibiliteit te worden ingebouwd om ervoor te zorgen dat de behandelend ambtenaar de interviewstijl kan aanpassen op grond van de dynamiek van een bepaald gezin. Dit is met name van belang wanneer wordt getolkt in een taal die niet de eerste taal van het team is.

Tijdschema

Het tijdschema dient te voorzien in pauzes als het interview lang gaat duren. Houd er rekening mee dat het interview voor alle partijen een emotioneel uitputtend en intens gebeuren kan zijn. Er dienen met name pauzes te worden ingelast voor de tolk en de vluchteling. Ook de interviewer moet regelmatig een pauze nemen om goed te blijven presteren.

Verslagneming en volledigheid

Vastomlijnde protocollen helpen bij de verslagneming. Interviewtijd is kostbaar voor zowel de selectieteams als de vluchtelingen, en hoge en consistente normen voor verslagneming zijn daarbij van groot belang. Een verslagleggingsstructuur zorgt ervoor dat alle noodzakelijke vragen worden gesteld en dat alle antwoorden worden gegeven. De structuur dient een duidelijk onderscheid te hanteren tussen de gestelde vragen en de gegeven antwoorden. Consistentie tussen interviews

Consistentie tussen interviews is in het algemeen belangrijk. Bij sommige hervestigingsoperaties zijn interdepartementale teams betrokken. Is dat het geval, dan zal afstemming met collega's die verdere interviews met dezelfde aanvragers houden, zorgen voor consistentie van de te controleren verklaringen, of kan die leiden tot de noodzaak eventuele tegenstrijdigheden of inconsistenties op te helderen.

Overige praktische zaken die aandacht behoeven

Andere praktisch zaken die verband houden met selectie-interviews en waarover vóór de missie overeenstemming moet worden bereikt worden beschreven in het handboek Preparing and Implementing a Selection Mission.

HOOFDSTUK 2: TEMPLATE VOOR SCREENING/ VOORBEREIDING VAN EEN SELECTIE-INTERVIEW

Deze template is een voorbeeld van een instrument dat kan worden gebruikt om een voorlegging voor hervestiging vooraf te screenen. Het stelt de behandelend ambtenaar in staat om het selectie-interviews voor te bereiden door op een alomvattende wijze de belangrijkste gegevens van een zaak, de materiële elementen van de asielaanvraag, de specifieke behoeften van de vluchteling, en eventuele aanleidingen voor uitsluiting te identificeren. Deze screening maakt het mogelijk de punten die verdere opheldering behoeven tijdens het interview te inventariseren. Dit is ook handig bij het opstellen van het tijdschema voor het interview. Een overzicht van de gegevens is daarnaast nuttig bij het doen van een screening vooraf, vooral wanneer veel missies worden uitgevoerd.

Houd er rekening mee dat een beoordeling moet worden gemaakt door uw organisatie over welke gegevens moeten – en mogen – worden verzameld en hoe dergelijke gegevens moeten worden behandeld in overeenstemming met de internationale standaards en nationale en internationale wetten (bijv. de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)). Deze template is hoofdzakelijk bedoeld als een intern werkdocument en niet als een officieel document, maar het is toch belangrijk om stil te staan bij integriteitsvraagstukken en uitsluitend gegevens te verzamelen die nodig zijn voor het hervestigingsprocedure. Dergelijke gegevens moeten ook met de nodige voorzichtigheid worden opgeslagen en gedeeld.

Dit instrument moet voor iedere voorgelegde zaak worden ingevuld. Specificeer, waar relevant, informatie voor verschillende leden van de zaak.

Screeningdatum

.....

Screening door

.....

Details van de zaak			
UNHCR-dossiernummer			
Dossieromvang			
Achterna(a)m(en) + voorna(a)m(en)			
Geboortedatum en -plaats			
Nationaliteit			
Overige relevante persoonlijke informatie			
Talenkennis	Moedertaal		
	Andere talen		
	Taal van keuze voor het interview		
Gezinsleden in de zaak	**Relatie**	**Naam**	**Referentienummer**
Nee/ja, indien ja: details			
Gekoppelde dossiers	**Relatie**	**Naam hoofdaanvrager**	**Referentienummer**

Details van de zaak	
Verwanten in het land van hervestiging nee/ja, indien ja: details (volledige namen, contactgegevens inclusief sociale-media-contacten met het oog op veiligheidsscreening).	
Opleidingsniveau	
identiteits- en overige documenten	
Paspoort	☐ Ja ☐ Nee
Andere beschikbare documenten (met kopieën)	
Andere beschikbare documenten (zonder kopieën)	
Samenvatting van asielverzoek	
Sociale-media-screening	
Sociale-media-profiel gevonden	☐ Ja ☐ Nee
Indien ja, eventuele problematische aanwijzingen	
Uitsluitingsbeoordeling	
Aanwijzingen voor mogelijke uitsluitingsgronden vastgesteld	☐ Ja ☐ Nee

DETAILS VAN DE ZAAK

Indien ja, specificeer: ☐ misdrijven tegen de vrede, oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid ☒ ernstige niet-politieke misdrijven die door de verzoeker buiten het land van toevlucht zijn begaan voordat hij of zij als vluchteling werd toegelaten handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties ☐ ernstige misdrijven (uitsluitend subsidiaire bescherming) ☐ een gevaar voor de gemeenschap vormen of voor de veiligheid van de lidstaat overige misdrijven/aanwijzingen	
Specifieke behoeften voor het interview	
☐ Geschikte behandelend ambtenaar en tolk	
Medische behoeften Noem hier alleen medische behoeften die relevant zijn voor het afnemen van het interview (bijv. handicaps)	
Overige (bijv. kind, oudere, slachtoffer van foltering, trauma, enz.)	
Punten van aandacht en ter opheldering tijdens het interview	
Aantal personen dat moet worden geïnterviewd	
Geschatte duur van het/de interview(s)	
☐ Normaal	☐ Gemiddeld
☐ Zeer lang	☐ Langer dan gemiddeld

HOOFDSTUK 3. DE SELECTIE-INTERVIEWS HOUDEN

Een hervestigingsinterview verschilt in bepaalde aspecten van een standaard persoonlijk interview. Maar er zijn ook enkele overeenkomsten. Zoals eerder vermeld, is het van belang op te merken dat landen van hervestiging verschillende doelen stellen aan het hervestigingsinterview. Terwijl sommige landen van hervestiging het asielverzoek pas na het interview beoordelen, vertrouwen andere op de reeds bestaande informatie en beoordeling door UNHCR. Het algemene advies is om te proberen een sfeer van vertrouwen te creëren om de basis te leggen voor een goed lopend interview.

Structuurplan van het interview

Ieder interview is uniek. Het is echter nuttig voor alle teamleden die interviews afnemen, om een gemeenschappelijk structuurplan te hebben waarop het interview kan worden gebaseerd. Dit plan kan de volgende punten omvatten, waarvan er enkele afhangen van nationale regelgeving:

- inleiding: verwelkomen van de vluchteling en alle betrokkenen bij het interview voorstellen;
- vertrouwelijkheidsaspecten toelichten;
- de rol van de tolk en het tolken tijdens het interview toelichten
- de aard en het doel van het interview toelichten;
- de persoonlijke gegevens van de vluchteling verduidelijken;
- aanvullende vragen over het verzoek om erkenning van de vluchtelingenstatus van de persoon;
- opleidingsachtergrond (stel indien nodig aanvullende vragen);
- werkervaring (stel indien nodig aanvullende vragen, bijvoorbeeld om opgedane ervaring en de hoop en verwachtingen ten aanzien van toekomstig werk te specificeren);
- gesprek over de huidige situatie van de vluchteling als het gaat om werk, waaronder of minderjarige kinderen een baan hebben, huisvesting, inkomen, onderwijskansen van kinderen, hobby's, enz.;
- motivatie om te integreren en openstaan voor participatie in de samenleving (als dit deel uitmaakt van nationale regelgeving);
- gezondheid, tenzij die wordt beoordeeld in een apart interview of een aparte procedure;
- een gelegenheid voor de vluchteling om eventuele kwesties op te werpen die nog niet zijn besproken en om vragen te stellen;
- verstrekken van informatie over het selectieproces en het onderhouden van contact met UNHCR;
- beëindiging van het interview.

Richtsnoeren – contextuele checklist van een interview

Voor een goed interview dient de behandelend ambtenaar zich te richten op de belangrijkste aspecten van de zaak en het interview zodanig op te zetten dat vooral de gebieden aan bod komen waarop sprake is van omissies of tegenstrijdigheden. Onderstaande lijst bevat enkele suggesties voor onderwerpen waarop hij zich kan richten. Deze lijst is niet uitputtend, en het is raadzaam om hem samen met de Praktische gids van het EUAA: het persoonlijk interview te gebruiken.

- Verifieer de identiteit – controleer de foto, naam, identiteitsbewijzen, enz.
- Vraag om originele documenten in plaats van fotokopieën. Indien geen originele documenten worden getoond, kan aan de persoon worden gevraagd of die beschikbaar zijn en, zo niet, dient om een verklaring te worden gevraagd.

- Als de persoon de bewijsstukken heeft overhandigd, dient u de relevantie en de herkomst ervan te beoordelen, evenals de manier waarop ze zijn verkregen en of het gebruik van valse documenten gevolgen heeft voor de geloofwaardigheid van de persoon. U dient de bewijsstukken eveneens te beoordelen op interne en externe consistentie. In sommige gevallen worden medische rapporten overhandigd. Ook die moeten worden beoordeeld in relatie tot de verklaringen van de persoon en de verenigbaarheid van de rapporten met het verzoek.
- Probeer details los te krijgen over de samenstelling van het gezin en de opbouw van de zaak (houd indien nodig rekening met BID en/of BIA), d.w.z. is de gezinssamenstelling die in de zaak wordt aangegeven nog hetzelfde?
- Als er veranderingen optreden in de gezinssamenstelling (bijv. huwelijken, scheidingen, geboortes, of sterfgevallen), zorg er dan voor dat deze informatie wordt geregistreerd en doorgegeven aan UNHCR, zodat in voorkomend geval een bijgewerkt RRF kan worden verstrekt.
- Probeer informatie los te krijgen die niet in de RRF staat.
- Stel vanuit die gedachte vervolgvragen. Het geven van een korte samenvatting van de belangrijkste materiële feiten in de RRF zou kunnen helpen om te verifiëren of/bevestigen dat u een correct begrip hebt van de belangrijkste aanspraken op asiel. Zorg ervoor dat de informatie correct en actueel is.
- Beoordeel de aannemelijkheid (indien relevant) en geloofwaardigheid van het verhaal van het individu en de gegrondheid van het asielverzoek, gevolgd door een beoordeling van uitsluitingsgronden.
- Identificeer eventuele bijzondere behoeften die de persoon heeft en die van belang zijn voor het land van hervestiging.
- Probeer indien van toepassing de toestemming van de individuen te krijgen voor verdere verwerking, zoals het delen van informatie met relevante nationale partners in het land van hervestiging.
- Verzamel indien van toepassing andere ondersteunende documenten, aan de hand waarvan het land van vestiging de behoefte van het individu aan hervestiging kan beoordelen.
- Vergelijk indien van toepassing de persoonlijke gegevens met die van familieleden die al in het land van hervestiging wonen.

Inhoud van de interviews

Persoonlijke gegevens

Het interview biedt een gelegenheid om de nauwkeurigheid van de persoonlijke gegevens en achternamen van de aanvrager en van hem afhankelijke personen, te verifiëren. Het is belangrijk om tijd te besteden aan het controleren van persoonlijke gegevens met de vluchteling.

Interviews beginnen meestal met vragen over de namen en geboortedata van de vluchtelingen. De spelling van de namen van alle gezinsleden kan worden gecontroleerd (waarbij moet worden gelet op de verschillen in transliteratie) evenals de precieze geboortedata (aan de hand van geboorteakten, paspoorten, enz., indien beschikbaar). Het is goed te weten dat leeftijd op verschillende manieren kan worden geïnterpreteerd. Afhankelijk van de nationaliteit van de vluchteling kan de Gregoriaanse, Hindoe-, islamitische of joodse kalender worden gebruikt, , , of. Daarnaast geldt in sommige culturen de dag van de geboorte als de eerste verjaardag.

Het is belangrijk om het interview te gebruiken om zo goed mogelijk de mogelijkheden voor toekomstige verzoeken tot gezinshereniging vast te stellen. Vestig daarom de aandacht op de regelgeving inzake gezinshereniging om onrealistische verwachtingen ten aanzien van een hereniging met alle genoemde verwanten in het nieuwe land te voorkomen.

Selectiemissieteams dienen ook voorbereid te zijn op een ontmoeting met vluchtelingen uit culturen met polygame huwelijken. In dergelijke situaties moeten de vluchtelingen goed geïnformeerd worden over welke gezinsleden in aanmerking zouden komen voor gezinshereniging.

Het is raadzaam na te gaan of in het land van hervestiging verwanten, vrienden en andere bekenden wonen. Als een persoon met dergelijke banden wordt geselecteerd voor hervestiging, zullen sommige landen van hervestiging proberen deze persoon te hervestigen naar een plaats waar hun contacten reeds wonen om het integratieproces te vergemakkelijken. Interviewers moeten ook op de hoogte zijn van kinderhuwelijken en dienen vluchtelingen te kunnen informeren over de nationale regelgeving op dat gebied. Aangezien kinderhuwelijken geen internationale rechtsgeldigheid bezitten en algemeen worden behandeld als een vorm van seksueel en geslachtsgebonden geweld, legt UNHCR in beginsel geen zaken voor van vluchtelingen jonger dan 18 jaar die getrouwd zijn. Gewoonlijk kan de verwerking van deze zaken en die van hun ouders worden opgeschort tot het kind in kwestie 18 jaar wordt. Er zijn echter situaties waarin een voorlegging voor hervestiging van een getrouwd vluchtelingenkind samen met de echtgenoot gerechtvaardigd is vanwege dringende behoefte aan bescherming of kwetsbaarheden in het gezin. UNHCR beschikt over een beoordelingsinstrument dat nuttig kan zijn als naslagwerk over kinderhuwelijken.

Vluchtelingenachtergrond (d.w.z. de kern van de aanvraag van de vluchtelingenstatus)

De details over de bepaling van de vluchtelingenstatus van de vluchteling staan in de door UNHCR opgestelde RRF. Het asielverzoek in de RRF dient als basis voor de interviewstructuur. Het kan nodig zijn om aanvullende en indringende vragen te stellen. Het doel van dergelijke aanvullende vragen is aan de eisen van het selectieteam tegemoet te komen als het gaat om de juistheid van het asielverzoek en de bepaling die in de documentatie wordt uiteengezet. Als gevoelige onderwerpen worden besproken, dienen kinderen de ruimte te verlaten.

Een uitgebreide beoordeling van het asielverzoek van de vluchteling is alleen noodzakelijk als de RRF onduidelijk of ambigu is.

Het is van belang ook vragen te stellen over de vluchtelingenachtergrond van de huwelijkspartner van de hoofdaanvrager van hervestiging. Deze kan een ander en soms zelfs dringender asielverzoek hebben dan de hoofdaanvrager.

Afsluitingsprotocollen

Vanwege de gevoeligheid van het interview is een passende afsluiting belangrijk. Geef de vluchteling aan het eind van het interview de gelegenheid om vragen te stellen over het selectieproces en de hervestigingsprocedures in het algemeen, of eventuele andere algemene vragen. Het is van belang dat vluchtelingen worden uitgenodigd om meer informatie toe te voegen aan wat al is gezegd (bijv. “Zijn er nog dingen die we niet hebben besproken en die u wilt zeggen omdat ze volgens u meegenomen moeten worden bij de behandeling van uw aanvraag?”). Verder is het raadzaam de vluchtelingen te informeren over wat er gebeurt in de periode tot de kennisgeving van de beslissing. Zij moeten bijvoorbeeld UNHCR op de hoogte brengen van wijzigingen in de gezinssamenstelling, hun adres, contactinformatie of andere informatie die van invloed zou kunnen zijn op het hervestigingsprocedure. Aan de vluchtelingen moet worden meegedeeld hoe lang het gaat duren voordat zij de beslissing over de voorlegging van hun hervestiging te horen krijgen.

Wat praktische zaken betreft, moeten de vluchtelingen eraan worden herinnerd om na het interview alle relevante documenten mee terug te nemen. Als een selectieteam documenten nog wenst te behouden, moet aan de vluchtelingen worden meegedeeld hoe en wanneer zij de documenten terugkrijgen. Vraag de vluchteling om

toestemming en geef hem een schriftelijk document, dat is ondertekend door de interviewer of een relevante verantwoordelijke persoon, waarin alle documenten staan vermeld die de vluchteling heeft overhandigd en hoe en wanneer hij ze kan ophalen. Stel de vluchteling tot slot nogmaals gerust over de vertrouwelijkheid van tijdens het interview besproken zaken en sluit vervolgens het interview af met een afscheidswoordje dat u in alle interviews kunt gebruiken.

Algemene opmerkingen over interviewtechnieken en interculturele communicatie

Selectie-interviews worden normaal gesproken beïnvloed door vele factoren, zoals culturele verschillen tussen de interviewer en de vluchteling, hun verschillende persoonlijkheden, en de gevoeligheid van de gegeven situatie. Het interview kan om vele redenen gepaard gaan met stress voor de vluchteling en het is de taak van de ambtenaar te proberen eventuele stress te verminderen of minimaliseren. De vluchteling kan bijvoorbeeld: de behandelend ambtenaar zien als een gezagsdrager die een overheid vertegenwoordigt;

- het ongemakkelijk vinden om te praten over genderkwesties;
- moeite hebben om opnieuw het verhaal van zijn vervolging te vertellen;
- lijden aan een posttraumatische stress-stoornis, enz.

In het licht van bovenstaande is het van belang te proberen een dialoog tussen de partijen op gang te brengen in plaats van een ondervragingssituatie te creëren. Een vertrouwelijke en veilige sfeer maakt dat het interview sneller en gemakkelijker verloopt. Het kan ook handig zijn om te zorgen voor papier en potloden of andere speeltjes voor kleine kinderen.

Wees u bewust van het belang van begroetingen en probeer deze in een zodanig vorm te gieten dat iedereen op zijn gemak wordt gesteld. Pas jezelf indien mogelijk aan de cultuur van de vluchtelingen aan. Zo geven mannen in sommige culturen geen hand aan vrouwen. Het is raadzaam voor het selectieteam om rekening te houden met de praktijken en cultuur van de personen die het interviewt en om die zo mogelijk ook te volgen.

Het is essentieel dat alle gezinsleden na het interview het gevoel hebben dat hun deelname belangrijk was en dat hun ervaringen werden gewaardeerd. Als alle leden van een gezin samen worden geïnterviewd, let dan tijdens het interview niet alleen op de antwoorden die worden gegeven, maar ook op het gedrag van de gezinsleden en hun onderlinge verhoudingen. Veel kleine details illustreren de situatie in het gezin, zoals in welke volgorde de gezinsleden gaan zitten, hoe ze reageren op huilende of anderszins rusteloze baby's, en of iedereen de kans krijgt om vragen te beantwoorden. Wanneer iemand verdrietig, stil of teruggetrokken is, zou dat erop kunnen wijzen dat die persoon niet hervestigd wil worden met de anderen. Misschien is er een verloofde die niet achtergelaten wil worden? Het is van belang dat interviewers bekend zijn met interculturele communicatiekwesties en dat ze zich bewust zijn van de risico's van misinterpretatie, wat bijvoorbeeld wordt veroorzaakt door non-verbale boodschappen.

HOOFDSTUK 4. TOLKEN GEBRUIKEN IN SELECTIE-INTERVIEWS

Selectie-interviews worden gewoonlijk afgenomen met behulp van een tolk. Sommige landen van hervestiging gebruiken hun eigen tolken, maar normaal gesproken worden tolken geleverd door UNHCR of IOM (wanneer dat vóór de selectiemissie is afgesproken). Welke tolken ook worden gebruikt, het is belangrijk eraan te herinneren dat tolkdiensten een essentieel en cruciale link vormen tussen de vluchteling en de behandelend ambtenaar. De rol van de tolk behoeft dan ook de nodige aandacht, en in dit hoofdstuk wordt daar dieper op ingegaan. Raadpleeg voor meer advies en richtsnoeren over dit onderwerp het Richtsnoer voor communicatie via tolken. Hierna worden enkele punten van aandacht beschreven, maar voor een optimaal effect zouden deze samen met bovengenoemd instrument moeten worden gelezen.

Punten van aandacht

Als het land van hervestiging gebruik maakt van tolkdiensten die worden geleverd door UNHCR of IOM, is het goed om alert te zijn op de volgende zaken:

- Tolken worden geleverd door andere partners, dus het land van hervestiging is niet bekend met de vaardigheden van de tolken.
- Tolken worden niet ingezet in nationale procedures van het land van hervestiging en zijn wellicht niet bekend met de landspecifieke regelgeving.
- Tolken werken voor verschillende landen van hervestiging met uiteenlopende praktijken.
- De taal waarin de behandelend ambtenaar en de tolk communiceren kan Engels of Frans zijn.
- Tolken kunnen behoren tot dezelfde bevolkingsgroep als de vluchteling. Als dat zo is, is het van belang te controleren of tolken dezelfde nationaliteit hebben als de vluchteling, maar van een andere etnische afkomst zijn, vooral wanneer de twee etnische groepen een verleden van conflicten kennen in het land van herkomst.

De tolk voorbereiden op een selectie-interview

Een belangrijke eerste stap in het afnemen van een selectie-interview is de tolk voorbereiden en hem richtsnoeren geven over hoe hij die taak effectief uitvoert. Ter bescherming van de vluchtelingen die worden geïnterviewd, is het noodzakelijk dat de communicatie tussen hen, de interviewer en de tolk goed loopt. Om onbedoelde schade te voorkomen door onjuiste interpretaties of onethisch handelen waar het gaat om vertrouwelijkheid en neutraliteit, is het van groot belang om tolken voor te bereiden voordat een interview van start gaat.

Het kan helpen als de behandelend ambtenaar uitlegt hoe hij het interview gaat afnemen en wat voor soort vragen zullen worden gesteld. Daarnaast kan het nuttig zijn uitleg te geven van de veelgebruikte terminologie, en richtsnoeren met betrekking tot de ethische gedragscode die de tolk wordt geacht te volgen. Het is vooral van belang dat vertrouwelijkheid van alle informatie over de vluchteling wordt bedongen.

Het is de taak van de tolk neutraal en objectief te blijven tijdens de interviewprocedure, en om zich bij het vertalen te beperken tot wat in het interview wordt gezegd. De tolk dient te begrijpen dat alles wat de interviewer en de vluchteling zeggen, moet worden vertaald. Hij mag zich niet beperken tot het samenvatten van wat is gezegd of dit te verfraaien door ontbrekende informatie in te vullen. Ook mag de tolk de woorden of zinnen van de vluchteling niet verbeteren

om ze samenhangender, geloofwaardiger of ontwikkelder te laten klinken. Namen van personen of plaatsen moeten voor alle duidelijkheid gespeld worden. De interviewer of de vluchteling kan indien nodig altijd om opheldering vragen. De tolk dient zich te onthouden van elke commentaar en mag zijn mening niet geven.

Uitdagingen op het gebied van tolken

Als een behandelend ambtenaar niet tevreden is over het tolken, moet het mogelijk zijn te bepalen of het interview verder moet gaan of dat wijzigingen moeten worden aangebracht om de situatie te herstellen. Een dergelijke situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen als de geïnterviewde persoon de tolk niet goed begrijpt doordat hij een ander dialect spreekt. Of, in een situatie waarin de tolk zelf ook vluchteling is, mag deze niet worden ingezet als hij nauwe familiebanden heeft met de aanvrager. Het is belangrijk eraan te herinneren dat de relatie tussen de vluchteling en de tolk effect kan hebben op hun vermogen en bereidheid om te communiceren. Tolken mogen zich niet bemoeien met besluitvorming of deze beïnvloeden, en zich ook niet bemoeien met gevoelige of vertrouwelijke nationale procedures. Raadpleeg voor meer ondersteuning bij het communiceren via tolken het Richtsnoer voor communicatie via tolken.

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

euaa
EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM